

I.Sygn. akt XXV C 927/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXV Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSR (del.) Michał Jakubowski

Protokolant: sekr. sąd. Aleksandra Mamrot

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2017 roku w Warszawie

sprawy z powództwa ***(...) Bank (...) S.A. w W.***

przeciwko ***N. W.***

o zapłatę

orzeka

1. Zasądza od pozwanego N. W. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. w W. kwotę 1.397.979,60 zł (jeden milion trzysta dziewięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych 60/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, jednak nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od kwoty 1.354.193,99 zł (jeden milion trzysta pięćdziesiąt cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt trzy złote 99/100) od dnia 13 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty.
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała.
3. Zasądza od pozwanego N. W. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. w W. kwotę 78.544 zł (siedemdziesiąt osiem tysięcy pięćset czterdzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XXV C 927/17

UZASADNIENIE

W pozwie z 13 stycznia 2017 roku (data stempla) powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego N. W. kwoty 1.398.039,60 zł, na którą składa się należność główna w wysokości 1.354.193,99 zł, odsetki umowne liczone od 20 maja 2016 r. do 3 stycznia 2017 r. w kwocie 43.785,61 zł oraz koszty i opłaty bankowe w kwocie 60 zł. Powód wniósł nadto o zasądzenie odsetek od kwoty 1.354.193,99 zł od dnia 4 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że na podstawie Ksiąg Bankowych ustalono, że na dzień 3 stycznia 2017 r. pozwany zadłużony jest z tytułu umowy kredytu hipotecznego (...) udzielonego w złotym polskim, o nr (...) na co składają się należności wymienione w petitum pozwu. Powód w konsekwencji na podstawie art. 481 § 1 k.c. domagał się zapłaty stosownych kwot, wskazując, że 22 listopada 2016 r. skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty (skutecznie doręczone 2 grudnia 2016 r.), które pozwany pozostawił bez odpowiedzi (pozew, k. 4 – 6).

Sąd na podstawie pozwu i załączonych do niego dokumentów wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 22 marca 2017 r. (nakaz, k. 27).

Sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty wniósł skutecznie pozwany 11 kwietnia 2017 r. (data stempla, k.56), co skutkowało utratą mocy nakazu zapłaty i dalszym rozpoznaniem sprawy w postępowaniu zwyczajnym (zarządzenie, k. 86).

W sprzeciwie pozwany zarzucił powodowi nieudowodnienie istnienia, wysokości i wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem, a także z ostrożności procesowej wskazał na nieważność umowy bankowej, brak wymagalności roszczenia, brak przekazania przez bank pozwanemu środków pieniężnych, brak wykazania wysokości odsetek naliczonych przez powoda oraz przedawnienie roszczenia.

W obszernym uzasadnieniu pozwany podniósł szereg uchybień procesowych strony powodowej, przytaczając nadto poglądy judykatury i doktryny na poparcie poszczególnych racji. Pozwany zarzucił, między innymi, brak doręczenia umowy kredytu, brak wskazania na podstawie czego określono kwotę dochodzonej należności, w jaki sposób wyliczono odsetki, brak wskazania wysokości stopy oprocentowania kredytu i inne (sprzeciw, k. 32 – 52).

Strony na dalszym etapie postępowania podtrzymały swoje stanowiska, wyrażając je w pismach procesowych jak i na rozprawie (odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 91 – 92, pismo procesowe pozwanego, k. 131 – 152, protokół rozprawy z 6 listopada 2017 r. , k. 328).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Wnioskiem nr (...) z 22 sierpnia 2012 r. pozwany - kredytobiorca N. W. wystąpił o udzielenie kredytu hipotecznego (...) do (...) S.A., wskazując we wniosku, że łączna kwota wnioskowanego kredytu wynosi 1.420.265,72 zł, na którą składać się będzie: kwota kredytu przeznaczona na finansowanie inwestycji w wysokości 883.775 zł, kwota kredytu przeznaczona na spłatę zobowiązań w wysokości 336.490,72 zł oraz kwota wolna kredytu w wysokości 200.000 zł. Jako finansowaną inwestycję pozwany wskazał dom jednorodzinny, z przeznaczeniem środków na jego budowę. Pozwany wskazał wykonawcę nieruchomości, planowany termin zakończenia inwestycji oraz koszty inwestycji na łączną kwotę 1.671.000 zł. We wniosku określono również warunki kredytowania i zabezpieczenie kredytu (wniosek o udzielenie kwoty kredytu hipotecznego (...), k. 237 – 241, załącznik do wniosku, k. 242 -245).

Strony następnie zawarły umowę kredytu hipotecznego (...) z oprocentowaniem zmiennym w złotym polskim o nr (...) w dniu 9 października 2012 r. (...) S.A. zgodnie z § 2 ust. 1 i 4 udzielił pozwanemu kredytu mieszkaniowego na kwotę 1.420.265,72 zł stanowiącą kwotę całkowitą kredytu, ustalając okres spłaty na 360 miesięcy. Kredyt został udzielony zgodnie z § 2 ust. 2 na potrzeby mieszkaniowe w postaci budowy domu jednorodzinnego na nieruchomości położonej w Ł. (§ 2 ust. 3 ppkt. 1), a ponadto na spłatę zobowiązań finansowych i dowolny cel niezwiązany z prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą (umowa kredytu, k. 106 – 114, decyzja nr (...) na projekt budowlany, k. 127-128).

Stawkę referencyjną ustalono na 4,94 %, zaś marżę Banku na 1,15 punktu procentowego. W dniu sporządzenia umowy kredytu oprocentowanie kredytu w stosunku rocznym wynosiło 6,09 % (umowa kredytu, k. 106 i 106v).

Wkład finansowy pozwanego wynosił 366.225,00 zł (umowa kredytu, k. 106v).

Zgodnie z § 4 ust. 1 docelowe zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiła hipoteka na nieruchomości, której właścicielem jest N. W., położonej przy (...) Dz. nr (...) w Ł., dla której prowadzona jest Księga Wieczysta nr (...) przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie. Hipotekę ustanowiono do kwoty 2.414.460,00 zł (umowa kredytu, k. 107, oświadczenie o wpisie hipoteki, k.120).

Zgodnie z § 4 ust. 2 kolejne zabezpieczenie stanowił przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia budowy, a po jej zakończeniu ubezpieczenia nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia hipotecznego od ognia i innych zdarzeń losowych, potwierdzone przez ubezpieczyciela, przy czym suma ubezpieczenia nie mogła być niższa niż wartość zadłużenia z tytułu kredytu (umowa kredytu, k. 107).

Stosowanie do § 6 ust. 1 całkowita wypłata kredytu miała nastąpić nie później niż do 30 października 2013 r. (umowa kredytu, k. 107).

Termin końcowy spłaty kredytu na podstawie § 7 ust. 1 określono na 20 października 2042 r., przy czym zgodnie z § 7 ust. 5 spłata raty kredytu miała następować do 20. dnia każdego miesiąca (umowa kredytu, k. 107v).

Pozwany kredytobiorca oświadczył, że: przed zawarciem umowy doręczono mu wzór umowy oraz, że się z nim zapoznał, świadom jest ryzyka stopy procentowej polegającego na wzroście raty kredytu, ponosi ryzyko zmiany cen rynkowych zabezpieczeń (§ 10 ust. 1 i 2 umowy kredytu, k. 108).

Zgodnie z § 35 ogólnych warunków umowy kredytu Bank (...) S.A. uprawniony był do obniżenia lub wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub w części dotyczącej warunków spłaty w przypadku: 1) niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, 2) utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub 3) zagrożenia upadłością kredytobiorcy (umowa kredytu, k. 112 – 112v).

Na podstawie § 36 Bank (...) S.A. obowiązany był powiadomić kredytobiorcę o wypowiedzeniu poprzez doręczenie wypowiedzenia osobiście lub listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Okres wypowiedzenia zgodnie z ust. 2 wynosił 30 dni lub 7 dni, zależnie od przyczyn wypowiedzenia z § 35 ust. 1-3, licząc od dnia następującego po osobistym odbiorze lub doręczeniu wypowiedzenia (umowa kredytu, k. 112v).

Pozwany kredytobiorca N. W. złożył swój podpis pod umową kredytu (umowa kredytu, k. 114).

Pozwany podpisał również oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego na podstawie art. 97 ust. 1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe w zakresie roszczeń (...) S.A. wynikających z umowy kredytu (...) nr (...) z 9 października 2012 r., poddając się egzekucji świadczeń pieniężnych prowadzonej przez (...) S.A. na podstawie bankowego tytułu wykonawczego (oświadczenie, k. 119).

Do umowy kredytu zawarto kolejno Aneks nr 1 z 29 listopada 2013 r., nr 2 z 10 lutego 2014 r. i nr 3 z 21 listopada 2014 r. Zgodnie z Aneksem nr (...) dokonano zmiany § 2 ust. 4 nadając mu brzmienie: „Kredyt udzielany jest na 366 miesiące, licząc od dnia zawarcia umowy”, § 7 ust. 1 zgodnie z którym: „Kredytobiorca był zobowiązany do spłaty całości wynikającego z umowy zadłużenia w terminie do 20 kwietnia 2043 r.”. Nowe brzmienie otrzymał również § 9 ust. 1 pkt. 8, 9 i 10 (aneksy, k. 100 – 101, k. 105).

Kredyt na rzecz N. W. na podstawie umowy (...) uruchomiono 22 października 2012 r., pierwszą transzę wypłacając tego samego dnia w kwocie 513.245,72 zł oraz kwotę 60.000 zł zgodnie z dyspozycjami wypłaty z 9 października 2012 r. (dyspozycje wypłaty, k. 233 i 234).

Kolejną transzę w wysokości 480.000,00 zł wypłacono 4 października 2013 r. na podstawie dyspozycji wypłaty transzy kredytu hipotecznego (...) z 20 września 2013 r. (historia operacji na kontrakcie kredytowym, k. 93 – 95, dyspozycja wypłaty kredytu, k. 103).

Pozwany pismem z 27 stycznia 2014 r. wnioskował o przesunięcie terminu wypłaty ostatniej transzy kredytu (wniosek, k. 98, aneks nr 2, k. 101).

Ostatnią transzę kredytu w kwocie 367.020,00 zł wypłacono 12 maja 2014 r. na podstawie dyspozycji wypłaty z 30 kwietnia 2014 r. (historia operacji na kontrakcie kredytowym, k. 93 – 95, dyspozycja wypłaty, k. 236).

Pozwany dokonywał kolejnych spłat odsetek od kredytu oraz kwoty kredytu w okresie od 21 stycznia 2013 r. do 20 maja 2016 r. (historia operacji, k. 93 - 95).

Powód był sukcesywnie informowany przez powoda o kwotach zadłużenia wymagalnego z tytułu udzielonego kredytu, między innymi, pismem z 6 czerwca 2016 r. i 1 lipca 2016 r. (informacja o zadłużeniu, k. 318 - 319).

(...) Bank (...) S.A. wypowiedział pismem z 19 września 2016 r. umowę kredytu w części dotyczącej warunków spłaty z powodu braku spłaty wymagalnych rat. Zadłużenie wymagalne na dzień wypowiedzenia wynosiło 23.792,97 zł i obejmowało: kwotę 233,38 zł tytułem odsetek, 12.331,15 zł tytułem zaległych odsetek, 11.168,44 zł tytułem zaległego kapitału i 60 zł w związku z opłatami bankowymi. Zadłużenie niewymagalne na dzień wystawienia pisma wynosiło 1.346.182,58 zł (wypowiedzenie umowy kredytu w części dotyczącej warunków spłaty z powodu niedotrzymania warunków finansowych, k. 96).

Wypowiedzenie powyższe doręczono pozwanemu 29 września 2016 r. (doręczenie, k. 97).

Wnioskiem z 18 października 2016 r. pozwany N. W. wystąpił o odroczenie spłaty kredytu i aneks do umowy kredytowej, wskazując na chorobę i pozbawienie środków do utrzymania w związku zakwestionowaniem wynagrodzenia przez ZUS. Pozwany podniósł, że po powrocie do pracy jego wynagrodzenie będzie utrzymywać się na poprzednim poziomie, tj. 65.000 zł brutto i będzie mógł regulować wszelkie zobowiązania (wniosek, k. 125v).

W odpowiedzi z 8 listopada 2016 r. na wniosek pozwanego z 31 października 2016 r. powód odmówił pozytywnego rozpatrzenia prośby pozwanego, bowiem zadłużenie z umowy kredytu hipotecznego (...) nr (...) już wypowiedziano. Skutkiem powyższego nie obowiązuje już harmonogram spłat kredytu, a zadłużenie jest w całości wymagalne i na 8 listopada 2016 r. wynosi 1.377.262,93 zł (pismo powoda, k. 121, potwierdzenie stanu zadłużenia, k. 121v - 125).

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych nr (...) pozwany N. W. z tytułu zawartej umowy kredytu hipotecznego (...) udzielonego w złotym polskim o nr (...) na dzień 3 stycznia należny był powodowi łączną kwotę 1.398.039,60 zł, w tym kwotę 1.354.193,99 zł tytułem należności głównej, kwotę 43.785,61 zł z tytułu odsetek za okres od 20 maja 2016 roku do 3 stycznia 2017 r. oraz kwotę 60 zł z tytułu kosztów, opłat i prowizji bankowych (wyciąg z ksiąg bankowych, k. 8).

Powód wezwaniem z 22 listopada 2016 r., doręczonym pozwanemu 2 grudnia 2016 r. wezwał pozwanego do zapłaty wymienionych wyżej kwot tytułem kapitału, odsetek, prowizji i opłat, wskazując numer rachunku na który należy dokonać spłaty, a także na ewentualną możliwość zawarcia porozumienia lub ugody, ustalając warunki spłaty zadłużenia (wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia, k. 9 i 9v).

Pismem z 2 listopada 2016 r. powód przedstawił możliwość polubownego rozwiązania kwestii spłaty całości zadłużenia, poprzez możliwość spłaty zadłużenia w ratach i zezwolenie na sprzedaż nieruchomości przez pozwanego na wolnym rynku (oferta, k. 326).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, przede wszystkim, w oparciu o załączone do akt dokumenty. W ocenie Sądu, treść dokumentów nie budziła wątpliwości co do ich autentyczności i wiarygodności, a co więcej nie była kontestowana przez strony, wobec czego nie było podstaw do ich kwestionowania.

Sąd postanowił o zwrocie pism procesowych stron z 25 października i 2 listopada 2017 r., bowiem złożone zostały bez zgody Sądu. Stosownie do dyspozycji art. 207 § 7 k.p.c. odpowiedź na pozew złożona z naruszeniem § 2 podlega zwrotowi; zwrotowi podlega także pismo przygotowawcze złożone z naruszeniem § 3. Zgodnie zaś z § 3 przewodniczący może także przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę zobowiązać strony do złożenia dalszych pism przygotowawczych, oznaczając porządek składania pism, termin, w którym należy je złożyć, i okoliczności, które mają być wyjaśnione. W toku sprawy złożenie pism przygotowawczych następuje tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje wyłącznie wniosek o przeprowadzenie dowodu. Sąd może wydać postanowienie na posiedzeniu niejawnym. Zważywszy, że Sąd nie zobowiązywał stron do składania kolejnych pism, a pisma te obejmowały nie tylko wnioski o przeprowadzenie dowodu, ale również stanowiły dalsze wyrażenie stanowisk stron, w ocenie Sądu, pisma powyższe należało zwrócić. Sąd nie zwracał natomiast załączników do pisma powoda z 25 października 2017 r., bowiem ocenił że stanowią one dowód w sprawie, którego przeprowadzenie nie spowoduje dalszej zwłoki w rozpoznaniu niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie prawie w całości.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził należności powstałych z tytułu wierzytelności w postaci wypowiedzianej umowy kredytu hipotecznego z 9 października 2012 r. (...) nr (...), wypowiedzianej pismem z 19 września 2016 r. Pozwany zarzucił powodowi nieudowodnienie istnienia, wysokości i wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem, a także z ostrożności procesowej wskazał na nieważność umowy bankowej, brak wymagalności roszczenia, brak przekazania przez bank pozwanemu środków pieniężnych, brak wykazania wysokości odsetek naliczonych przez powoda oraz przedawnienie roszczenia. W tym przedmiocie pozwany przedstawił szeroką argumentację.

W niniejszej sprawie istotne było z punktu widzenia możliwości uwzględnienia powództwa wykazanie istnienia stosunku prawnego łączącego strony, skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu hipotecznego oraz wysokości dochodzonej przez powoda kwoty. Podnoszona natomiast przez pozwanego argumentacja co do niewykazania wypłaty kredytu czy innych okoliczności dotyczących zawarcia i istnienia umowy kredytu hipotecznego pomiędzy stronami była chybiona, bowiem nie znalazła ona potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym a stanowiła, zdaniem Sądu, jedynie polemikę procesową. Co więcej argumentacja pozwanego była nierzadko sprzeczna, bowiem raz pozwany kwestionował istnienie umowy jako takiej a innym razem kwestionował tylko fakt wypowiedzenia umowy.

Za niezasadny, ocenił również Sąd argument pozwanego dotyczący rzekomego braku otrzymania przez pozwanego wzorca umownego bowiem z treści zawartej przez strony umowy (§ 10 ust. 1 i 2 umowy kredytu) kredytu hipotecznego

wynika, że przed zawarciem umowy doręczono pozwanemu wzór umowy oraz, że się z nim zapoznał. Pozwany podpisując umowę potwierdził taką okoliczność, jej kontestowanie na obecnym etapie jest zupełnie nieuzasadnione.

Mając na względzie, że sam pozwany wystąpił z wnioskiem o udzielenie kredytu, następnie zawarł taką umowę z powodem i złożył pod nią podpis, podpisał również trzy aneksy a także dyspozycje wypłaty, a następnie dokonywał sukcesywnych spłat kredytu, Sąd nie miał wątpliwości że strony łączył stosunek prawny na podstawie umowy kredytu hipotecznego (...) nr (...).

Nie budziła również wątpliwości Sądu wysokość dochodzonego roszczenia, bowiem wynikała ona wprost z zawartej przez strony umowy kredytu i wielokrotnie była wskazywana w pismach wymienianych przez strony w okresie funkcjonowania umowy kredytu. Kwota zawnioskowanego kredytu w pełnej wysokości, tj. 1.420.265,72 zł została pozwanemu wypłacona na jego własny wniosek w trzech kolejnych transzach. Pomijając zatem dokonane dotychczas przez pozwanego spłaty wynikające z załączonych przez powoda dokumentów, kwota 1.397.979,6 zł stanowiąca sumę należności głównej w wysokości 1.354.193,99 zł oraz odsetek umownych licznych od 20 maja 2016 r. do 3 stycznia 2017 r. w łącznej wysokości 43.785 zł jest zasadna.

Tożsamo ocenił Sąd kwestię wymagalności, bowiem pozwanemu zostało skutecznie doręczone wypowiedzenie 29 września 2016 r. Termin należy zatem liczyć od dnia kolejnego po dniu doręczenia wypowiedzenia umowy, zgodnie zatem z 30 - dniowym okresem wypowiedzenia, roszczenie stało się wymagalne 30 października 2016 r. Ocenic zatem należało skuteczność samego wypowiedzenia w perspektywie treści oświadczenia woli złożonego pozwanemu. W tym zakresie stanowisko judykatury pozostaje jednoznaczne, wywodząc, że ocena skuteczności wypowiedzenia umowy kredytowej przez bank wymaga uwzględnienia postanowień umowy łączącej strony oraz regulacji zawartej w art. 75 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2010 r., V CSK 296/09, Legalis nr 362232). Z dyspozycji art. 75 § 1 ustawy Prawo bankowe wynika, że w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu.

Stosownie do § 35 ust. 1 ogólnych warunków umowy kredytu Bank (...) S.A. uprawniony był do obniżenia lub wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub w części dotyczącej warunków spłaty w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu. Taka okoliczność niewątpliwie w niniejszej sprawie miała miejsce, a co więcej została ona niejako przyznana przez pozwanego we wniosku z 18 października 2016 r., kiedy to pozwany N. W. wystąpił o odroczenie spłaty kredytu i zawarcie aneksu do umowy kredytu i wskazał wprost, że ze względu na okoliczności związane z chorobą i długotrwałym przebywaniem na zwolnieniu lekarskim nie był w stanie spłacać należności z tytułu wyżej wymienionej umowy.

W oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy bank wskazał wszystkie elementy konieczne do identyfikacji treści łączącego strony stosunku prawnego, tj. umowę na podstawie której strony łączył stosunek zobowiązaniowy, przyczyny wypowiedzenia umowy, kwoty roszczeń wymagalnych i które staną się wymagalne w następstwie wypowiedzenia umowy. Oświadczenie banku wskazywało konsekwencje wypowiedzenia. Ostatnim elementem wymagającym weryfikacji było zatem zbadanie, czy osoby podpisujące wypowiedzenie umowy były do tego prawidłowo umocowane. W tej kwestii bank przedłożył odpowiednie dokumenty pełnomocnictw. Należało zatem ocenić, że powód dopełnił wszelkich prawem wymaganych czynności i wypowiedzenie było skuteczne, a zatem kwota dochodzonego roszczenia w niniejszym postępowaniu była wymagalna.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy stwierdził, iż brak było podstaw do uznania, że roszczenie powoda nie jest uzasadnione, tak co do zasady, jak i wysokości i w konsekwencji skutkowało to uwzględnieniem powództwa.

Żądanie odsetek umownych wynikało wprost z treści zawartej przez pozwanego z powodem umowy kredytu hipotecznego (§ 30 ust. 1 i 2 ogólnych warunków umowy umową kredytu hipotecznego) i skutkowało zasądzeniem od pozwanego na rzecz powoda odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, jednak nie większym niż odsetki maksymalne za opóźnienie, licznych od kwoty 1.354.193,99 zł od 13 stycznia 2017 r. (dnia wniesienia pozwu) do dnia zapłaty.

Nie uwzględnił natomiast Sąd kwoty 60 zł tytułem prowizji i opłat, bowiem nie wykazał powód zasadności dochodzenia powyższej kwoty w związku z zawartą przez strony umowy kredytu. Nie wykazał również powód podstawy powyższego roszczenia. Zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 k.c. kwestia wykazania zasadności dochodzonej należności spoczywała na powodzie i w tym zakresie przyjąć należy, że nie podołał on obowiązkowi co też skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie.

Odnosząc się następnie do podniesionych przez pozwanego zarzutów, w pierwszej kolejności rozważyć należy podniesiony zarzut nieważności umowy. Zwrócić należy uwagę, że pozwany nie zaoferował szerszego wyjaśnienia tej kwestii, ograniczając się jedynie do podniesienia takiego zarzutu z ostrożności procesowej. Zgodnie z dyspozycją art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Zgodnie z dyspozycją § 2 nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Art. 69 ust.1 ustawy Prawo bankowe wskazuje, że przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Ustęp 2 wyznacza natomiast elementy, które umowa kredytu powinna zawierać i określać, w tym: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje czy warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W opinii Sądu, podpisana przez strony umowa kredytu spełniała wszystkie wyżej wymienione ustawowe wymogi wynikające z treści art. 69 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, brak było zatem w świetle art. 58 § 1 k.c. podstaw do uznania za nieważną umowy kredytu zawartej pomiędzy stronami, bowiem nie była ona ani sprzeczna z ustawą ani też nie zmierzała do jej obejścia. Zważywszy zaś, że strona pozwana nie przedstawiła żadnych argumentów mogących wskazywać inne przyczyny, dla których umowa mogła być nieważna, Sąd ocenił zarzut strony jako bezpodstawny.

Przechodząc do kolejnego zarzutu, dotyczącego kwestii przedawnienia roszczenia, podnieść należy że zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Stosownie do art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że roszczenie objęte pozwem związane jest z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą. Dotyczy bowiem wierzytelności wynikającej z zawartej przez strony umowy kredytu hipotecznego z 9 października 2012 roku. Mieści się więc w zakresie podstawowej działalności Banku określonej zarówno aktami o charakterze wewnętrznym, jak i wynikającej z regulacji ustawowych, a tym samym termin przedawnienia tego rodzaju roszczenia wynosi trzy lata.

W tej sytuacji należy rozważyć, kiedy następuje początek biegu terminu przedawnienia.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz U. z 2015 poz. 128) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Wykładnia tego przepisu Prawa bankowego wskazuje, że analizowane roszczenie banku nie ma charakteru roszczenia o zapłatę świadczenia okresowego. Kontrahent banku otrzymuje bowiem do dyspozycji określoną kwotę pieniędzy i zobowiązany jest także do zwrotu określonej kwoty do określonego dnia.

Skoro świadczenie z umowy kredytu jest świadczeniem jednorazowym (choć płatnym w ratach), to rozpatrzenia wymaga zagadnienie, od kiedy następuje początek biegu terminu przedawnienia, co jest związane z wymagalnością roszczenia.

Pojęcie wymagalności roszczenia nie zostało zdefiniowane przez żaden przepis kodeksu cywilnego. Bieg terminu przedawnienia roszczenia wynikającego z zobowiązania rozpoczyna się w dniu, w którym świadczenie powinno być spełnione. W orzecznictwie przyjmuje się, że roszczenie staje się wymagalne wtedy, gdy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137). Roszczenia mogą stać się wymagalne w dniu wskazanym w treści czynności prawnej lub w ustawie, w dniu wynikającym z samej natury zobowiązania, niezwłocznie po ich powstaniu.

W przedmiotowej sprawie, ze względu na sposób skonstruowania umowy obowiązującej na okres 360 miesięcy, a następnie przedłużanej do 365 miesięcy, tj. do 20 kwietnia 2043 r., moment wymagalności należy łączyć z chwilą dokonania wypowiedzenia umowy przez powoda.

Brak terminowego i całościowego regulowania należności przez pozwanego, wynikających z zawarcia umowy kredytu hipotecznego stanowił niewątpliwie niedotrzymanie warunków tej umowy. Powód był więc uprawniony do wypowiedzenia stosunku prawnego, takie uprawnienie wynikało wprost z § 35 pkt. 1 umowy z 9 października 2012 r. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni zgodnie z postanowieniem umowy z § 36, licząc od dnia następującego po doręczeniu wypowiedzenia. Zważywszy, że wypowiedzenie doręczono pozwanemu 29 września 2016 r., roszczenie stało się wymagalne w całości z dniem 30 października 2016 r. Mając zatem na względzie trzyletni termin

przedawnienia roszczenia, należało ocenić zarzut pozwanego jako nieuzasadniony, bowiem roszczenie banku nie było jeszcze przedawnione w dacie wniesienia pozwu, tj. 13 stycznia 2017 r.

Pozwany jako ostatni zarzut, wymieniony w pismach w toku procesu, wskazał na abuzywność postanowień umowy, mającą wynikać ze zmiennego oprocentowania kredytu, co skutkowało nieważnością umowy.

Sąd Okręgowy podkreśla, że ustalenie, iż dane klauzule są abuzywne nie powoduje skutku w postaci nieważności całej umowy. Konsekwencją uznania danej klauzuli umownej za niedozwoloną jest bowiem to, że nie wiąże ona konsumentów *ex tunc* i *ex lege*. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. *in fine*, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Zgodzić się należy z poglądem Sądu Najwyższego, że eliminacja ze stosunku prawnego postanowień uznanych za abuzywne nie prowadzi do zniweczenia całego stosunku prawnego, nawet gdyby z okoliczności sprawy wynikało, że bez tych postanowień umowa nie zostałaby zawarta (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2013r., sygn. akt I CSK 408/12, OSNC 2013/11/127).

Jak wynika z przytoczonego już art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Z przepisu powyższego wynika, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są klauzule umowne, które spełniają łącznie trzy przesłanki pozytywne, tj.: zawarte zostały w umowach z konsumentami, kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszają jego interesy. Kontrola abuzywności postanowień umowy wyłączona jest zaś jedynie w przypadku spełnienia jednej z dwóch przesłanek negatywnych, tj.: gdy postanowienie umowne zostało indywidualnie uzgodnione z konsumentem oraz postanowienie umowne określa główne świadczenia stron i jest sformułowane w sposób jednoznaczny.

Zauważyć należy, że pozwany nie wskazał konkretnie który z zapisów umowy kwestionuje i ocenia jako abuzywny, określając jedynie w sposób ogólny zapisy dotyczące zmiennych stawek oprocentowania. W tej kwestii Sąd Okręgowy również nie podziela zastrzeżeń pozwanego, bowiem postanowienia dotyczące oprocentowania kredytu określają główne świadczenia stron. Przepis art. 69 ust. 1 pkt. 5 wymienia wprost wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany jako element, który winna zawierać umowa kredytu. W tym znaczeniu w ogóle nie można uznać, aby postanowienia dotyczące oprocentowania stanowiły niedozwolone klauzule.

Zmienne stopy procentowe nie stanowiły również dla pozwanego tajemnicy, bowiem regularnie był informowany o wysokości rat kredytu i o wysokości obowiązującej stopy procentowej. Podnieść również należy, że i tym razem pozwany nie zaoferował szerszej argumentacji przemawiającej za jego poglądem i wskazującej w sposób precyzyjny na czym polegać miała abuzywność tych postanowień, samo ogólne wskazanie zaś, że postanowienia naruszają zasady współżycia społecznego – z pominięciem wyszczególnienia które zasady ma pozwany na myśli, przemawiało za brakiem podstaw do uwzględnienia tego zarzutu. Pozwany ograniczył się jedynie do powielenia szeregu orzeczeń sądów różnych instancji oraz doktryny, co samo w sobie nie czyni jeszcze jego zarzutu zasadnym.

Sąd Okręgowy ustalił, że postanowienia z § 2 ust. 7 pkt. 8, 9 i 10 umowy oraz § 5 ust. 1 do 5, § 6 ust. 1 do 4 i § 7 ust. 1 i 2 nie stanowiły postanowień niedozwolonych, nie były bowiem ani sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, nie naruszały interesów konsumenta zaś pozwany był informowany o tym, że ponosi ryzyko zmiennej stopy procentowej kredytu, polegające na możliwości wzrostu rat kredytu w przypadku zmiany (wzrostu) stawki referencyjnej.

Konsekwencją rozstrzygnięcia żądania pozwu było rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu. Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Zważywszy na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, uznać należało że stroną w całości przegraną jest strona pozwana. Na zasądzoną kwotę 78.544,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez powoda składały się: opłata od pozwu w wysokości 67.710 zł, koszty wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 10.800 zł, ustalone zgodnie z § 2 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)